

Groeibeweging
voor onze
Drentse jeugd

Verbinden en versterken

Inventarisatie & opdrachtomschrijving zorgmakelaar – verkort

Datum : 13-10-2020
Aan : Stuurgroep R. Kleine, N. Kramers & M. Vonk
Van : I. Hoefsloot & B. Schipper in afstemming met projectgroep
Onderwerp : Opdrachtomschrijving Zorgmakelaar

Samenvatting

Inleiding

De zorgmakelaar is één van de drie bewegingen uit het transformatieplan binnen de Jeugdhulpregio Drenthe. Het project heeft als doel 'het versterken van de samenwerking tussen de gecertificeerde instelling en de gemeente'. Het project draagt bij aan 'passende zorg', van en voor de Drentse jeugd. Dit rapport is een inventarisatie van de jeugdhulpregio en de opdrachtoomschrijving van de zorgmakelaar.

In de startfase van het project (april – oktober 2020) is zichtbaar geworden dat de betrokken partijen een gezamenlijk belang hebben. Dit brengt met zich mee dat men gemotiveerd is tot verandering in het verbeteren van de zorg voor de Drentse jeugd in relatie met JB&JR (jeugdbescherming en jeugdreclassering). Daarnaast kan opgemerkt worden dat we ons momenteel bevinden in een uitzonderlijke situatie vanwege de COVID19. Dit bemoeilijkt het zorgdragen voor een goede verbinding (elkaar in levenden lijve zien) maar het geeft eveneens kansen op reflectie, 'hoe geven we de jeugdhulp vorm en kan het ook anders?'.

Werkwijze

Om te komen tot een gedragen opdrachtoomschrijving voor de zorgmakelaar is gestart met de inventarisatie van de huidige situatie. De twaalf gemeenten en de drie GI's hebben aan de hand van een vragenlijst input geleverd. Daarnaast is de input gehaald uit de gesprekvoering met alle betrokken partners, waaronder de vijf grootste jeugdhulpaanbieders en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). Dit betekent dat de resultaten afkomstig zijn vanuit het werkveld.

Bevindingen

In de vragenlijsten en gesprekken zijn de volgende onderwerpen uitgevraagd: het (feitelijke)proces op en af schalen, het proces toewijzen jeugdhulp, samenwerking ketenbreed, de bijdrage van de betrokken partners en van de zorgmakelaar. Daarnaast is de nulmeting uitgevraagd.

Naar aanvang van de resultaten zijn twee algemene procesdiagrammen ontwikkeld. Bij deze processen 'op- en afschalen en 'toewijzen jeugdhulp' valt te zien dat er verschillend invulling wordt gegeven aan de processtappen. Zowel tussen de GI's als tussen de gemeenten, zowel in de uitvoering als op administratief niveau. Daarbij wordt gezien dat er verschillende interpretaties zijn over de taken en de wet- en regelgeving. Ook heeft de lokale inkleuring invloed op de werkwijze. De twaalf gemeenten hebben, allen op een eigen wijze, inrichting gegeven aan de uitvoering van de Jeugdwet. Dat maakt dat er verschil is in structuur, route en werkwijze van de sociale teams (toegangen) bij de gemeenten. In het proces van 'op en afschalen' wordt gezien dat het principe van één zorglijn/plan niet voldoende tot uitvoering komt.

Op medewerkersniveau is er onduidelijkheid als het gaat om: rol, taken en verantwoordelijkheden, kennis en kunde. De bestaande afspraken lijken onvoldoende geïmplementeerd, wat maakt dat er een eigen (lokale) invulling aan wordt gegeven. Daarnaast kan worden opgemerkt dat beeldvorming een belangrijk onderdeel is in de huidige samenwerking en het vertrouwen in elkaar. Zo wordt o.a. genoemd door een GI-medewerker dat gemeenten sturen op financiën i.p.v. wat de jeugdige nodig heeft en wordt door toegang/gemeentelijke medewerkers genoemd dat de GI 'maar iets doen of inzetten'. Dit lijkt voort te komen uit 'oude' verwachtingspatronen. Logischerwijs leidt dit alles tot vertraging, miscommunicatie en discussie in de samenwerking.

De jeugdhulpregio Drenthe kent twee inkoopgebieden. De inkoopmodellen, aanbestedingen, gecontracteerde jeugdhulpaanbieders en handleiding verschillen van elkaar. Hoewel GI's zo veel als mogelijk gebiedsgericht werken, hebben zij, anders dan de individuele gemeenten, te maken met twee inkoopgebieden en werken zijn regionaal (zowel binnen de jeugdhulpregio Drenthe als daarbuiten). Momenteel vindt de implementatie plaats rondom de nieuwe inkoop jeugdhulp. Informatieoverdracht en het implementeren bij de GI lijkt vertragend plaats te vinden. De GI mist bijvoorbeeld contract managers wat problemen in de informatieoverdracht en implementatie kan veroorzaken.

Voor het gezamenlijk transformeren en doorontwikkelingen binnen de jeugdhulpregio Drenthe kan gesteld worden dat de GI's de afgelopen periode aandacht hebben besteed aan het op orde brengen

van de basis. De GI's hebben een plan van aanpak opgesteld naar aanleiding van de tariefsverhoging met daarin de volgende items: weerbaarheid organisatie, versterken regiefunctie en versterken verwijsfunctie.

Over het bestuurlijk transformatie akkoord (BTA) in de jeugdhulpregio Drenthe wordt door betrokkenen benoemd dat er een gezamenlijke verantwoordelijkheid en betrokkenheid is. Eveneens hebben de jeugdhulpaanbieders de afgelopen periode een transitie doorgemaakt. Daarbij hebben zij een (nieuwe) positie in het veld ingenomen en lijkt stabilisatie plaats te vinden. Hierdoor ontstaat er voor de komende jaren meer ruimte voor gezamenlijk transformeren; het leren en het inzetten van elkaars expertise. Daarnaast komt naar voren dat er vraag is naar meer overleg, samenwerking en gezamenlijke besluitvorming tussentijds en bij het afschalen van maatregelen. Tevens wordt in de context van het proces gezien dat er in de huidige situatie verschillende knelpunten zijn. Zoals het werven van deskundig, ervaren en bekwaam personeel (SKJ-geregistreerd) en de wachtlijsten welke in de hele keten plaatsvinden (zowel bij een toegang/gemeente, de RvdK, rechtbank en bij de GI's). Dit bemoeilijkt de randvoorwaarden voor de uitvoering van de jeugdhulp.

Conclusie

- ❖ Werkprocessen zijn onvoldoende eenduidig geïmplementeerd en lokaal ingekleurd.
- ❖ De mate van (prettige) samenwerking is persoonsafhankelijk. Beeldvorming en onduidelijkheden in rollen en afspraken beïnvloeden de huidige samenwerking in negatieve zin.
- ❖ Zichtbaar is geworden dat het bovenstaande leidt tot miscommunicatie, vertraging, discussie en symptoombestrijding.
- ❖ GI's hebben een verbeteringslag gemaakt in het op orde brengen van de basis (weerbaarheid). Er is onder andere een doorontwikkeling nodig als het gaat om (lokale) kennis en kwaliteit, de regie en monitoring.
- ❖ Er is behoefte naar meer samenwerking en kennisdeling om gezamenlijk te transformeren.
- ❖ Monitoren m.b.t. het zorglandschap is nodig, echter onvoldoende van de grond gekomen o.a. door verschillende systemen en werkwijzen.
- ❖ Investering in de monitoring van het jeugdhulplandschap draagt bij aan sturing en inzicht in het zorglandschap, leemtes in het zorgaanbod en het verzamelen en bundelen van (nieuwe) knelpunten, trends en financiën.

Taken zorgmakelaar

De zorgmakelaar draagt bij en draagt zorg voor het uitdragen van de gezamenlijke transformatie met de betrokken (keten)partners. Uit de inventarisatie volgt de volgende opdracht voor de zorgmakelaar:

- ❖ Advies & bemiddeling in de uitvoering
- ❖ De basis op orde: verduidelijken en implementeren van de regionale/ werkafspraken
- ❖ Zorgdragen voor kennisverbreding (keten)breed
- ❖ Monitoren van trends en ontwikkelingen

Inzet zal plaatsvinden daar waar de samenwerking stagneert en de ketenpartners er niet gezamenlijk uitkomen. De zorgmakelaar neemt de taken niet over maar is ondersteund aan en versterkt de betrokken (keten)partners in de processen, taken en samenwerking. De uitwerking van de opdrachtomschrijving is opgenomen in bijlage één. Het monitoren van het effect van de zorgmakelaar wordt door de projectgroep uitgevoerd.

Opdracht zorgmakelaar

Doel zorgmakelaar:

De zorgmakelaar draagt bij aan een gezamenlijke doorontwikkeling met betrokken partners voor de Drentse jeugd in relatie met JB&JR. De zorgmakelaar ondersteunt bij het versterken van de taken in de uitvoering en de samenwerking tussen de ketenpartners. Zij vervult een brugfunctie tussen de gemeenten en de GI's. De zorgmakelaar staat daarnaast niet 'op zichzelf' maar is verbonden aan de Drentse transformatie doelen. Daarin is de zorgmakelaar verbonden aan de lopende projecten vanuit de GI's en het transformatieplan Zorg voor de Jeugd (Envedder). Zoals de kleinschalig woonvoorziening en de Drentse jeugdacademie.

In de uitvoering gaat het om de onderwerpen 'op en afschalen', 'passend verwijzen' en de 'algemene samenwerking'. De zorgmakelaar stimuleert een efficiënte, effectieve en duurzame aanpak in de jeugdhulpregio.

De opdracht van de zorgmakelaar is opgesplitst in vier aspecten:

1. Gericht op uitvoering
2. Gericht op werk/procesafspraken
3. Gericht op kennis
4. Gericht op trends en ontwikkeling

1. Ondersteuning uitvoering

Taken	Wijze	Verwachte uitkomst
<p>1) <i>Advies & informatie</i> Meedenken/ondersteunen in een casus + advies</p> <p>Voorbeeld: inzet bepaling/jeugdhulp, kaders, overdracht, verbinding lokaal veld</p>	<p>-Vragen via zorgmakelaar@envedder.nl</p> <p>Laat uw gegevens achter bij aanvraag. Binnen drie werkdagen wordt contact opgenomen voor afstemming</p>	<p>- Betere benutting van het inkoopmodel en vrij-toegankelijke aanbod binnen de gemeenten</p>
<p>2) <i>Bemiddeling</i> Jeugdhulp/overleg/afstemming komt niet van de grond. De situatie is gestagneerd of dreigt te stagneren.</p> <p>De zorgmakelaar start een bemiddelingstraject met als doel dat de betrokken partijen gezamenlijk tot een oplossing komen.</p>	<p>-Aanmelding via zorgmakelaar@envedder.nl + betrokkenen in CC Onderwerp: Bemiddeling</p> <p>-Laat uw gegevens achter bij aanvraag. Binnen drie werkdagen wordt contact opgenomen voor afstemming</p> <p>-Afspraken worden schriftelijke vastgelegd en gedeeld aan betrokken partners</p>	<p>- Betere samenwerking en afstemming bij complexe vraagstukken</p>

2. Werkafspraken & proces

Taken	Wijze	Verwachte uitkomst
<p>1) Ontwikkelen en het 'uitdragen van', algemene werk- en samenwerkingsafspraken</p>	<p>- Gezamenlijk met de jeugdhulpregio (werk)afspraken doorontwikkelen en vernieuwen</p>	<p>- Tijdige en vloeiende overdrachten tussen GI's en de gemeenten</p> <p>- Kortere en efficiëntere procedures m.b.t.:</p> <p>→ Samenwerking</p> <p>→ Verwijsproces</p>

3. Kennisdeling

Taken:	Wijze	Verwachte uitkomst
1) Kennis verbreden inkoop en contract	- Organiseren trainingen GI's over de inkoop NMD & Zuid Drenthe - Duurzaam trainen d.m.v. 'train je trainer' - Kennis van passende (wettelijke) kaders	- Deskundigheid bevordering - Betere benutting van het inkoopmodel en vrij-toegankelijke aanbod binnen de gemeenten
2) Inzetten op synergie, kruisbestuiving en benchmarking	- De goede voorbeelden in Drenthe waar mogelijk breed uitdragen - Verbinden van en met (plaatselijk) overlegvormen & betrokkenen	- Verbinden plaatselijke projecten - Medewerkers profiteren van elkaars kennis en expertise

4. Trends en ontwikkelingen

Taken:	Wijze	Verwachte uitkomst
1) Monitoring zorglandschap	- Luwte & blinde vlekken signaleren en communiceren - 'Wijze van monitoren' waar mogelijk optimaliseren - 'Verwijs trends' signaleren	- Signaleringsfunctie - Synergie & benchmarking - Geoptimaliseerd zorgaanbod

Wat doet de zorgmakelaar **Niet**?

- ❖ De zorgmakelaar neemt regie of contact niet over tussen de GI, de gemeente of de jeugdhulpaanbieder
→ De inzet is gericht op het stimuleren van de samenwerking tussen de betrokken partijen
- ❖ De zorgmakelaar kan geen plek voor een jeugdige 'toveren' maar helpt de GI of de gemeente in de zoektocht naar een oplossing en of bemiddeling.

Randvoorwaarden en context:

- ❖ Het project zorgmakelaar kent een projectgroep, stuurgroep en een projectleider
- ❖ De zorgmakelaar is gepositioneerd bij de coördinerende gemeente
- ❖ Het effect van de zorgmakelaar wordt gemonitord door de projectgroep.